Прецъл ачестїї Фоі дін прівінц къФо́ра пентръ мінте ініме ші літератъръ есте пе ун жъмътате де ан къ поща

2 ф. 24 кр., фъръ поцъ 2 ф. 8 кр. арґ. Пентръ анцїінцърї съ плътеск пъне ла 6 рындурї 8 кр. де ачї инсъ 1 кр. арґінт де ун рынд.

N^ro. 1. 1840.

(CU PREA'NALTA VOIE.)

GAZETA DE TRANSILVANIA.

Brashov, 1. Januarie.

Трансілванія.

Брашов. Пънъ къндъ капетъл лъмїї де пе ормъ ал анълуї че трекъ, нъ лесне пътеа чінева дін ъмбърареа времїї хотъръ, ан каре парте ал анълуї трăім. Антре зече градурї де ангец ші опт градурї де кълдъръ се скімба температуръ ан цъноътъл ачеста. Ан орма ачестуї жок ал натурей, сімцім кă ан четатеа ноастръ се лъцї ун фелїї де колерă, инсъ ъшоаръ ші непрімеждіосъ. Ноаъ не ар фі индъмънъ а о нъмі ачеаста боалъ де модă; ea ціне пе унъл трей патръ зіле, апоі трече. Кă анчепътъл анълуї іарна анкъ не сосі ан тоатъ помпа са. Ан съръторіле ноастре нінсе мълт, — съніїле челе фръмъшеле скоаръ ан със ші ан жос фъкънд петреканїе атът челор скошї ан аспрімea ерълуї, кът ші прівіторілор дін каселе челе калде.

Цара Ромънească.

Ан Бълетін четім ормътоареа порънкă: — Ун маістер де хірургіе анume Іоан Делуц афлънду-се ан орашул Бъзъу андеплінінд даторіile унуіа дін ветерінарї че сънт ан служба комітетулуї Карантінелор, антребуінцънд ші мешешугул де доктор медіцін фъръ боіе датъ дела докторіческа Комісіе, ші фъръ а авеа къбуінчоаселе цїінцї; ші къпърісінд ун копіл ка де 7 анї ал Д. пітарулуї Грігоріе Костіескул, че се афла болнав де фрігурї, ’ia орындуіт ун досіс де шасе грăунце сулфат де кіна, кă доă грăунце де опіум ка съ ле ia ан зіоа дін тъіş, ші а трeia, ан сорок де шасе чĕсурї. Каре де сілă лъмнъле болнавул, песте шасе зіле а ші мъріт. Дупъ каре апътънду-се нумітул Костіеск кă рекламаціе, ші інтрънд комісіа докторічĕскă ан черчетаре, ші къноскънд кă, пъзітул Делуц не ’nсъ цїінцă де доктор а орындуіт ачел досіс фъръ къуінцă; прін рапорт кă N. 69, кътръ ачест Департамент, гъсеще де къуінцă а се попрі, пе де опарте де а маї антребуінца ан принціпатул ачеста мешешугул доторіческ, iар пе де алта, съ се ші ісгонĕскă песте граніцă. Дрепт ачеea се фаче тътълор де обще къноскутъ ачĕста ка німінї съ нă маї пріімĕскă пе маї сус нумітул ал кърарісі, ка унул че есте кă тотул попріт а маї антребуінца ачест мешешуг пе віітор.

Нр. 6962, анул 1839 Ноември. 24.

Ачеастă порънкă добедіторе, пънă анкătă мъсурă є пъзітă поліціа медічеаскă ан цара ромънеаскă, фаче предмълă чінсте гъбернулуї ромънеск; ші къцетънд ла алте пілде а пърінчеаскă ангражірї пънă акума арътате, дă дрептул атът лъкуіторілор църії, кът ші стрeінілор де некондіціонатă анкредінцаре, кумкă де ачї ’naінте шарлатанісмул ан прічина сънътъцїї се къръцеще кă тотул дін ачест принціпат.

Крошціа.

Аграм, 12. Дек. Ч. Комітат ал Аграмулуї хотъръ а ашерне ші ел ка ші комітатурїле Кріш, Карашдін ші Посега о репрезентаціе луї маї наінте ампъртăшітă, кътръ Маіестатea Са к. к. апостолească, ка-

biby

ре аре ѕрмѧторіѣл кѫпрінс: ка Маіестатеа Са сѫ се ѧндѫре а'шї трагѫ ѧнтѫріреа шї санкціа са дела ачеле хотѫрѫрї але Дієтеї дін Ѫнгаріа, каре амерінцѫ дрептѫріле мѫнічіпале а крăіїлор Кроаціеї, Славоніеї шї а Далмаціеї шї цінтеск маї вѫртос ѧнтрѫдѫчіреа лімбеї ѫнгѫреще ѧнтрѫ ачесте цѫрї ѧнтреџї славонещї; — тот деодатѫ, тоате комітатѫріле крăіїлор Славоніеї шї а Кроаціеї фѫсерѫ пофтіте, а тріміте ѧн прічіна ачеаста націоналѫ атѫт де ѧнсемнетоаре о депѫтаціе пѫблікѫ кътрѫ преа'ндѫратѫл Пѫрінте ал цѫрії.

Ачеастѫ хотѫрѫре дешептѫ чел маї маре ентѫсіасм ла Нобілімеа, че се адѫнасе кѫ нѫмѫр маре, прекѫм шї ла тоцї лакѫіторії четăції, шї ораторілор зілеї ачеїа, карії де алтмінтрелеа ѧнкѫ сѫнт кѫноскуцї де бѫрбацї алеші аї Кроаціеї, лісе фѫкѫрѫ серенаде шї прочесії кѫ факле, каре се іспрăвірѫ ѧнтре челе маї необічнѫіте стрігърї де бѫкѫріе. Ла капет ресѫнѫ кредінчоаса кѫнтаре де бѫкѫріе ѧн лімба націоналѫ: Домне кінекѫвѫнтѫ пе ал нострѫ мѫлт ібѣіт крайѫ Ферdінанд*).

Ѧн Сісек с'аѫ рідікат ѫн театрѫ націонал кроатіческ маї алес прін дăрѫіріле стăрії негуцеторещї де аколо, каре афлѫ ла тоцї плăчере мѫлтѫ фоарте.

Данія.

Пе ноѫл ріга Крістіан VIII ѧл грăмădеск де тоате пăрціле кѫ адресе пліне де сімцеміnte добедітоаре де кредінца шї ібкіреа сѫпѫшілор сăї. Ла о адресѫ а стѫденцілор дін ѫніверсітатеа дела Копенхага респѫнсе ѧнтре алтеле: Ліберtатеа теаскѫлăї н'аре маї калд пріетін де кът пе дѫнсѫл, дар ея требѣе цărмѫрітѫ прін леџї, спре а ѧмпедека абѫзърї, ці атѫрнѫ парте маре дела ѧнтребѫінцареа теаскѫлăї, маї вѫртос а теаскѫлăї періодік, пе кът поате сѫ фіе ел де слобод.

Елвеція**).

Ѧн Кантонѫл Тесін прін рескоала діп ѫрмѫ гѫвернѫл є рестѫрнат де тот. Ла 8. Дек. дѫпѫ слѫжіреа літѫргієї се фѫкѫ алеџере ноаѫ де президент; обіcтѫл Ѫвіні дѫдѫ ѫн маніфест ѧн нѫмеле лакѫіторілор, ѧнтрѫ каре се пофтіще реноіреа тѫтѫрор дирігătорілор пѫблічї, ір маї вѫртос а сфатѫлăї челăї маре. Трѫпеле армате, ка 1100 кѫ нѫмѫрѫл се афлѫ ѧнкѫ тот ѧн Локарно, шї се спѫне кѫ вор ремѫнеа аколо, пѫнѫ кънд гѫвернѫл ноѫ ал кантонѫлăї се ва алеџе сѫпт ѧнфлăінца лор.

(Oest. Beob.)

Італіа.

Рома 7. Дек. Папе Грігоріе XVI. пѫблікѫ ла 3. Дек. о порѫнкă бісерічаскă ѧмпротіва негуцеторіеї кѫ робі. ѧнтрачеа, се ѧнноіеск тоате порѫнчіле опрітоаре дате де алцї патріархї аї ромії ѧн прічіна ачеаста, шї се опреще тѫтѫрор попілор шї міренілор а проповедăї кѫмкă ачеастă негуцеторіе ар фі слободă.

Франца.

Камеріле се дескісерă ла 23. Декемвріе. Прекѫм алтăдатă, аша шї акѫма ера ѧнкордатă лăдреа аміnte нѫ нѫмаї а францозілор, дар шї а Європеї ѧнтреџї асѫпра кѫвѫнтăлăї, че лаѫ зіс ріга Ѫіс Філіп кѫ прілежѫл дескідерії. Кѫ старea бѫнă, орї крітікă а ѫнеї нації кѫм ѣсте чea франџозаскă, є легатă соартea саѫ чел пѫцін одіхна алтор маї мѫлте цѫрї саѫ нації вечіне, саѫ маї депărтате. Кѫвѫнтѫл ріга не дă о прівіре, ѫн проспект ѫшор песте тоате челе маї мѫлт кѫмпѫнітоаре ѧнтѫмплărї але ачестăї ан, дін Європа шї орієнт. Іатă кѫвѫнтѫл де трон а ріцїї франџозілор.

„Домнілор Пăрї, Домнілор Депѫтацї! Дела сфършітѫл челї дін ѫрмă сесії а домніlор воастре, пачea дін лонтрѫ, спре акărії статорнічіре ădaoсе кредінчоаса дворвоастре ажѫторінцă, нѫ с'аѫ тѫрбѫрат маї мѫлт. Прін ѫн мартѫр міе фоарте скѫмп дм адѫнат семне нодă де ѧнкредінцареа шї аплекареа франџозілор. Фіѫл меѫ чел маї маре, каре черчетă ѧн анѫл ачеста о парте маре а рігатѫлăї, аѫ афлат ѧн арѫмѫл сăѫ притѫтіндінї десволбіреа де мѫнкă, спорівл інстітуціілор шї аскѫлтареа де леџї. Ѧдънк мішката меа ініmă ѧн апропіерea націоналă, каре ѧмпрецїѫра пе фіѫл меѫ, вăзѫ о ѧндатоpіре маї маре пентрѫ фрацїї лăї, декът пентрѫ дънсѫл, де а сă жărфі не'нчетат шї претѫтіндені пентрѫ слѫжба патрієї шї пентрѫ чінстea францеї. — Релацііле меле кътрă пѫтеріле стреіне пăзірă ачел карактер де пачe шї біневоіторіѫ, пе каре ѧл пофтіще інтересѫл комѫн а Європеї. Стеагѫл нострѫ, ѧм-

*) Ѧн скѫрт ачест артікол сă'л ѫнцелцем аша: Славоніа, Кроаціа шї Далмаціа сѫнт крăії, каре с'аѫ ѧнтрѫпат кѫ Ѫнгаріа ѧн времіле векї, дпсă кѫ тракtат шї кондіціі, ка ele сă'шї ціе неклінтіте націоналітатеа тоате дрептѫріле шї прівілціѫріле сале. Віаѫріле ера сă факă марї скімеърї, дар астăзї ведем алт філіѫ.

**) Ѧн нѫмѫрѫл дін ѫрмă ал анѫлăї трекѫт ѧн лок де Обеція чітіще Елвеція.

bjbv

прѣвнат кѫ стеагѫл Британіей, ші кредінчос дѫхѫлѣ ачеій ѫнірі, каре єсте тотдеаѫна атѫт де фолосіторіѫ інтереселор амбелор цѫрі, аѫ прівегеат пентрѫ неатѫрнареа ші неміжлочіта сігѫрітате а ампѫрѫцієй отомане. Політіка ноастрѫ ацінтеазѫ тот нѫмаі спре а пѫзі цінереа ші антреціmea ачеій ампѫрѫції, а кѫрій єсістінцѫ пентрѫ пачеа ѫніверсалѫ єсте атѫт де неапѫрат требѫінчоасѫ. Чел пѫцін Сілінцеле ноастре фѫсерѫ ан старе, а пѫне ставіліѫ порнірей врѫшмѫшіілор, каре ноі воіем а ле анкѫнцїѫра; ші орі кѫм сѫ фіе анкѫркѫтѫріле, каре єсѫ дін фелїѫрімеа інтереселор, ам нѫдеждє, кѫмкѫ ампрежѫ анцелеґереа пѫтерілор ва адѫче ан скѫрт о десслегаре дрептѫ (equitable) ші пачїѫітѫ. — Ан стареа Спаніей се фѫкѫ о маре скімбаре, ші дакѫ мѫ ші доаре кѫ нѫ бѫ почїѫ весті Длор-воастре, кѫмкѫ рѫсвоїѫл четѫценіеск, каре пѫнѫ акѫма прѫдѫ атѫта време ачел рігат, с'ар фі стінс де тот, ачест рѫсвоїѫ тотѫшї пердѫ мѫлт ансемнѫторіѫл сѫѫ карактер, каре пѫтеа прічініі анґріжірї пентрѫ ремънереа тронѫлѫї конституціонал а Іса белії II. Чea маї маре парте а провінціілор де норд є ампачѫїтѫ, ші тоате не фак а нѫдеждѫі, кѫмкѫ кѫ челе де кѫтрѫ рѫсѫріт*) ан скѫрт се ва антѫмпла тот аша. Ачест сонтік резѫлтат єсте лѫкрѫл анцелептеї політічїа гѫбернѫлѫї реґінеї окѫрмѫітоаре ші а непрецетѫтоарей вітежії а армієй спаніче, спріжоніте прін ажѫторіѫл дат єї де кѫтрѫ гѫбернѫл меѫ, ші а маєстѫції Сале британіче, ан ѫрма кредінчоасеї ампліній а трактателор дін 1834. — Ан Америка гѫбернѫл мексікан ампліneще андаторіріле трактатѫлѫї, каре лам анкеіат єѫ кѫ ачеастѫ репѫблікѫ. Блокада портѫрілор репѫблічеї арґентіне маї опѫчеше анкѫ пе ѫнда дін ескадреле ноастре. Спре а антеці сатісфакціа че ні се кѫвіне, с'аѫ тріміс оѫірї ноаѫ ла ачел пѫнкт депѫртат. —

(Капетѫл ва ѫрма).

Алцір.

Дела ловіріле челе дінтѫї антре франціозї ші Абд-ел-Кадер, пѫнѫ ла 13 Дек. н'аѫ маї фост нічі о лѫптѫ греа, ідр ан зіоа ачеаста Арабїї нѫѫлірѫ де маї мѫлте пѫрцї десѫпра таберії фрѫнчещї, ансѫ маї песте тот фѫсерѫ кѫтѫцї андѫрѫпт. Дѫпѫ цірї дела Perpignan дін 14 Дек. се маї тріміт ан зілеле ачесте, анкѫ 3670 Солдаці де кѫлѫріме ла Алфріка. Солдаціі тріміші а каса кѫ слобозіне, лѫрѫ порѫнкѫ а се адѫна ан граба ла баталіоанеле сале. Провінціа Константіна се беде а фі пѫнѫ акѫм кѫрѫцітѫ де врѫшмашї. В нѫдежде, кѫ де ші Абд-ел-Кадер саѫ жѫрат, кѫмкѫ вреа а мѫрі, ансѫ а скоате маї антѫіе пе креціні дін Алфріка, франціозїі пе лѫнгѫ мѫлтеле сале жѫрфе вор ремѫнеа деасѫпра.

Тѫрчіа.

Се паре кѫмкѫ маї де кѫрѫнд тот черїѫл політіческ дін рѫсѫріт се аратѫ кѫ метеорѫрї ноаѫ де мѫлцї неаґіептате. Дакѫ сѫнт афарѫ де врео андоіалѫ тоате ціріле кѫте ні ле ампѫртѫшаще газета ѫніверсалѫ (ѫнеле ка офічіале), атѫнчї пѫтем зіче спре чea маї маре бѫкѫріе а мѫлтор нації ші цѫрі, кѫмкѫ прічіна оріентѫлѫї єсте апроапе де а са сѫвѫршіре. Рѫсіа адекѫ, дѫпѫ кѫм кѫноащем дін ціріле дела 11 ші 14 Дек. дела Парїс ші Лондон, анґѫдѫіе ампрѫвнателор флоте британіче, фрѫнчещі ші австріаче інтрареа ан Дарданеле ла ачea антѫмпларе, дакѫ Сѫлтанѫл ар авea требѫінцѫ де ажѫторіѫ ампротіва нѫѫлїторіѫлѫї Ібрахім Паша. Аша трактатѫл де Хѫнкіар Скелесі, прін каре Тѫрчіа се андаторасе а чере ажѫторіѫ ан врeме де липсѫ нѫмаі дела Рѫсіа, прін ачеаста анґѫдѫіре ноѫ а ампрежѫрѫлѫї рѫсеск, єсте префѫкѫт ан фѫм.

Де ачі 'наінте, саѫ бор пѫтea інтра стеаґѫріле тѫтѣрор пѫтерілор ан Дарданеле ші ан Боспор, саѫ нічі ѫнеле, нічі алтеле. О кондіціе пѫсѫ де кѫтрѫ Рѫсіа, ка дакѫ ар' адѫче требѫінца кѫ сіне, сѫ поатѫ ші стеаґѫл рѫсеск ешї прін Боспор ампротіва лѫї Мехмед Алі, нѫ се паре а фі греа нічі де кѫм, ан міжлокѫл ачестор анвоіелї, че се спѫне кѫ фак пѫтериле антре сіне, ведем кѫте чева пѫс ші ан фаптѫ. Дѫпѫ ціріле дін Константінопол дела 4. Дек. кѫноащем кѫмкѫ адміралѫл енглезеск Стопфорд пріімі порѫнкѫ дела гѫбернѫл сѫѫ, ка патрѫ корѫбіі марї дін флота командатѫ де данѫл, лѫсѫндѫшї стація де іарнѫ, сѫ ся ашезе іарѫшї ла гѫра Дарданелелор. Ачеле басе аѫ ші ажѫнс ла стація нѫмітѫ. Дѫпѫ кѫм се паре ѫнора, є теамѫ, кѫмкѫ Ібрахім Паша, се аратѫ дін ноѫ неастѫмпърат. Деспре ачеста кѫноащем маї де кѫрѫнд атѫта, кѫмкѫ дін трѫпеле сале 10000 регѫлацї аї аре ашезаці ла Мараш, 10,000 ла Аінтаб, 5000 ла Орфа, 5000 ампрецїѫр де Мараш. Авантґардіа лѫї стѫ дін 2000 кѫлѫрімі, 600 артілеріщї ші ніще трѫпе перегѫлате. Ібрахім ангріжаще біне пентрѫ артілеріа са. Теама солдацілор анкѫ саѫ плѫтіт. Деспре ампѫрекіреа че зік мѫлцї кѫ с'ар фі єскат ан прічіна Оріентѫлѫї антре Франца ші алте пѫтерї, жѫдеч орі чіне дін кѫвінтѫл де трон а ріцій франціозеск, каре се беде анфрѫнце асеменea пѫрерї.

*) Аічї се анцелеце нѫмаї нордѫл ші рѫсѫрітѫл спаніей ан сіне, анкѫт єа єсте дін маї мѫлте провінції компѫсѫ.

bjbv

Спанїа.

Кабрера словозі о порѫнкъ де а єші ан 24 чеасѫрі дін провінціїле жнсѫлѣї тоате фамілиїле, дін кари слѫжеск бърбаці ан армія лѫї Вспартіро. Ла Морела аѫ рідікат а-челашї Кабрера ѫн трібѫнал де рѣзбоіѫ, каре сѫ жѫдече пе 10 брігадірі, 22 обріщі ші алці офіцері, карії аѫ інтрат ан прінс, къ ар анцелеце ѫна къ Вспартіро. Ла порѫнка жнсѫлѣї, фѫрчіле сѫнт рідікате анлаінте де а се фі фъкѫт хотърѫріа.

Рѫсіа.

Газетеле дін Ст. Петерсбѫрг къпрінд щірі пентрѫ о єспедіціе мілітърească орѫндѫітъ ампротіва Ханѫлѫї дін Ківа. Ценерѫл-лаітенантѫл Поровскі лѫа команда ла ачеастъ єспедіціе, а кърві маї де апроапе скоп єсте а ампедека асѫпріріле ші сілнічіа, че о сѫферe каравanele ші негѫцеторії рѫсещі ан пърціле ачеле, прекѫм ші а скъпа пе рѫшії прінші, пе карії Ханѫл іаѫ опріт де шклавї, маї пе ѫрмъ а міжлочі о кѣзъшѫіре, каре сѫ сігѫріаскъ віаца ші авереа сѫдіцілор рѫсещі пентрѫ тотдеаѫна. Ценерѫлѫ Перовскі аѫ порніт къ трѫпеле сале ла 1 Дек. дін Оренбѫрг.

(Adler und Allg. Zg.)

Фѫртѫнеле спарсерѣ маї мѫлте корѫбіі рѫсещі ан марea неагрѣ, токма ші ла сѫліна ан гѫра Дѫнърії. — Скріѫ дела Константінопол, къмкъ ан Октомвріе ал а. т. с'ар фі антінс о лѫптъ антре 'рѫшї ші черкесі, антрѫ каре рѫшії се трасерѣ ландърѣпт бірѫіцї.

Портѫгаліа

Скімбареа міністрілор де кѫрѫнд ѫрматъ фаче маї бъртос ан Опорто плъкѫтъ антіпъріре. Негѫцеторіі аѫ чea маї мѫлтъ ан-кредінцаре ан ноѫл міністрѫ Флорідо. В нѫдеждe, къмкъ ѫна дінтре челе маї антжї требї а ноѫлѫї міністеріѫ ва фі рестаторнічірea комѫнікаціеї антре Портѫгаліа ші Бразіліа. Міністрѫл чел бътрън нѫ вреа а се кѫпрінде къ асеменea требъ.

Дела Редакціе.

Дѫпъ че дін порѫнка анналтѫлѫї к. к. трібѫнал де ченѫърѣ (hohe k. k. Censurs-Hofstelle) „Газета де Трансілванїа“ анкъ о ведем трекѫтъ ла каталогѫл пентрѫ 1840 шї ѫрмъторіі анї, а газетелор шї а жѫрналелор слободе а се четї ан тоате провінціїле ампърăціеї аѫстріаче, фачем прін ачеаста кѫноскѫт, къмкъ ла Фоїле ноастре се поате прenѫмера де ачї 'наінте шї ан Бѫковїна, прекѫм шї ан тоате провінціїле де мощенїре, ла тоате к. к. дерегъторіі де пощъ, фъръ нїчї о ампедекаре дін партea ѫнора фъкѫтъ.

Къ ачест прілеж пофтім пе ДД. Прenѫмераціі дін афаръ, ка, дакъ се антжмплъ врo датъ дін грешала сѫа а єспедіцієї ноастре сѫа а пощелор, съ рѫмжіе врѣун нѫмър не тріміс, ДДлор біневоіаскъ ландатъ ан ѫрмътоarea зі де пощъ а анщіінца. Нічї съ не мірѣм де асеменea грешелї, каре се антжмплъ ші ан алте пърцї. Ноаѫ, прекѫм ші алтора (ка съ тъчем де маї мѫлте), дін газета ѫніверсалъ дела Аѫгсбѫрг, че не костісеще пе ан апроапе ла 40 фіорінї арѫ, не рѫмжн къте одатъ трії сѫа патрѫ нѫмерї антреџї, іар' алтъдатъ дін доаѫчї жѫрнале не ліпсеск патрѫ ші чінчї дела о пощъ. Ної дін партіне вом ангріжі фъръ нічї ѫн преџіт а мѫлцѫмі ан тот кіпѫл пе ДДнїї четіторії ноштрії.

Nobilul Eustathie Papp de Năznán,

жѫрнаѫл ші діпломатікѫл Прокѫратор, аре лъкѫінца са ан ѫліца маре сѫб Нро. 195 ан каселе ДД. Іосіф Вінцел, жѫдекъторѫлѫї а тот Дістріктѫл, ан четатea Брашовѫлѫї.

Прецѫл бѫкатѫлор ан Брашов.

(ла 10. Іанѫаріе к. н. (Ан сані де валѫтъ.)

О галатъ де Ардіал.		Рф.	Крї.
Чел маї фрѫмос	грѫ	14	—
„ де міжлок		12	—
„ де жос		10	—
Съкърец		9	—
Съкара		8	—
Орzѫл		5	15
Овzѣл		2	42
Хірішка		5	—
Мълаіѫл		4	—
Кѫкѫрѫzѫл		6	—

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. ЕДІТОР ІОАН ГЪТТ.

bjbv